

Det er hundekoldt at vende hjem

Borneo-Sjælland: Efter otte år på Borneo er familien Topp vendt hjem til Danmark og har bosat sig med deres to Borneo landsbyhunde og en afrikansk papegøje, cirka midt på Sjælland.

Tekst: Per Witt
Fotos: Per witt
og toppx2.com

For blot en måned siden sad Lene og Claus Topp for sidste gang og svedte tran i 35 plusgrader sammen med deres to elskede hunde under trækroneerne ved deres gamle træhus fra kolonitiden tæt på storbyens larm i Kota Kinabalu på Borneo. Byen der ligger i den Malaysiske delstat Sabah på nordvestkysten af Borneo.

Et eventyr, en mission, et job var ved at slutte efter otte begivenhedsrige år på den store ø, som de for alvor bosatte sig på, da WWF - Verdensnaturfondens danske afdeling gav Lene Topp mulighed for at koncentrere sig helhjertet om skovprojekter på den store ø.

I tre år havde hun pendlet frem og tilbage mellem Danmark og Sydostasien, for at hjælpe med bevarelse af skovområder og etablere en forvaltningsplan for en stor nationalpark i Borneos centrale højland. Men rejseaktiviteterne sled på familielivet.

Flytning - med svensk papegøje

- Vi rykkede derfor op med rode i 2002. Solgte hus i København og Claus sagde sit gode job op som grafisk projektleder for at blive medhjælpende, ulønnet husbond, siger Lene Topp med et smil.

Parret, der har boet sammen siden deres unge dage, har aldrig fået børn. De var begge omkring de 40, da deres liv ændrede retning både fysisk og i overført betydning.

Med til Borneo tog de en container med ejendele samt det husdyr, de havde haft i over 10 år - papegøjen Jaco. Og en grå en af slagsen. Jaco er 30 år og kommer fra Afrika, endte i Sverige inden den fik lov til at bosætte sig i Danmark hos Lene og Claus, selvom den kun taler svensk.

- Jaco kunne vi ikke undvære, og nu har den også set en stor del af verden - og fløjet hele vejen til Borneo og tilbage, siger Claus Topp med et grin.

Ingen bad os om at komme tilbage

Efter tre år med skovprojekter, hvor det lykkedes at holde skovhugst ude af nationalparken, sikre området en række rettigheder samt få oliepalmebaronerne på de store plantager uden for nationalparken til større ansvarlighed, blev det muligt for Lene Topp at realisere en drøm om at sætte fokus på verdens mest artsrige havområde, Koraltrekanten. Et kæmpeområde, der er spre-

Bonsai og Puteh tager vinterkølden i stiv pote. De har allerede vænnet sig til at sove indendøre. Før boede de udenfor under træhuset i Kota Kinabalu.

der sig over de østlige dele af Malaysia, store dele af Indonesien, Øst Timor, Filipinerne, Papua New Guinea og Solomon Øerne.

Koraltrekanten er defineret ud fra en tilstedeværelse af over 500 forskellige hårde koraller, og her lever også nogle af jordens største og mest karismatiske havdyr som hvalhajer, djævlereker og havskildpadder. Men dyrene er udsat for et stigende pres, som truer bestandenes overlevelse.

Livsværk

- Det program, jeg opbyggede i Koraltrekanten, var mit barn og livsværk på en gang, siger Lene Topp. Både hun og Claus Topp engagerede sig så meget i det maritime, at de tog dykkercertifikater og købte avanceret foto- og videoudstyr til brug under vand.

Både arbejdsmæssigt og privat har begge dokumenteret livet i havet og samarbejdet affødte begrebet

toppx2.com. Under dette navn har parret markeret sig med ganske usædvanlige optagelser af naturen og dyrelivet fra mange områder af Koraltrekanten - og fået stor anerkendelse bl.a. i internationale fotokonkurrencer.

På hjemmesiden af samme navn kan man se hvorfor, via et væld af fotos, der beskriver den fantastiske natur, man stadig kan finde i dette område. Og ligeledes en række artikler fra Lene Topps hånd bl.a. i WWF-regi

samt i det danske blad DYK som hun skrev til fast gennem fire år.

Mærkning af havdyr

Med base alle årene fra deres træhus i Kota Kinabalu, har Lene Topps igangsat og deltaget i projekter over hele det område Koraltrekanten dækker over.

Formålet har været, at skabe en sund, økonomisk udvikling i de fattige kyst-

Lene Topp og hundene Bonsai og Puteh siger farvel til deres naboer i Kota Kinabalu.

Lene Topp nyder i øjeblikket samværet med hundene i skovene nær Giesegaard.

samfund samtidig med at havets ressourcer bevares. Parret har arbejdet med truede dyr som havskildpadder og verdens største hajart, hvalhagen. Sammen med de enkelte landes repræsentanter i WWF har de hjulpet små havskildpadeunger til havs, studeret ekstremt sjældne hvalhajunger og sat satellitsendere på havskildpadder og hvalhajer og fulgt deres vandring over oceanene.

En flig af dette arbejde har man i øvrigt kunne se i nogle portræudsendelser »Naturen kalder« på DR1 og »Hvalhajerne i Donsol« på DK4 med Lene og Claus Topp i hovedrollerne.

Da Prins Henrik fik havskildpadeæg til frokost

- Vi har forsøgt at påvirke høj og lav i samfundene i en holdningsændring, og det lykkes i høj udstrækning at skabe en forståelse for, at det vil gavne dem selv, fra den lokale fisker til embedsmanden, at bevare naturen i videst muligt omfang. Men det er svært, når vi skal kæmpe mod de holdninger, selv om-

rådets øverste ledere indtager, siger Lene Topp.

For at skabe ekstra pondus bag ordene har Prins Henrik, der er præsident for WWF Danmark, været på ture i området arrangeret bl.a. af Claus og Lene Topp.

- Prins Henriks indflydelse skal absolut ikke undervurderes. Han har været med til at åbne mange døre i ledende kredse på sine indtil nu tre besøg i området, pointerer Lene Topp. Hun nævner dog et eksempel på, hvor svært en kamp det kan være at skabe holdningsændring.

Daenprovinsguvernørgav en frokost til ære for Prins Henrik og en delegation af donorer, der havde støttet arbejdet med havskildpadder i regionen, serverede han havskildpadeæg. Vel vidende at havskildpadder er blandt de mest truede dyr og at der allerede i en årrække har været et totalforbud mod indsamling af æg.

- Vi opdagede, hvad det var, der blev serveret, og efter at den oplysning blev givet, rørte hverken Prinsegemalen eller donorerne de æg, siger Lene Topp.

Fotografering og filmning af livet under vandoverfladen i Koraltrekanten har været Lene og Claus Topps helt store interesse. De har været med til at dokumentere det rige liv i vandet men også de skader den stigende forurening

Genplantning af en stor del af den flora, der forsvandt efter skovhugst på Borneo, var blandt Lene Topps kerneområder de første år på den store ø.

Fældningen af regnskoven på Borneo går i høj grad ud over dyrelivet. Orangutanger er blandt de dyr, der mister deres naturlige levesteder.

I Koraltrekanten er der stadig et fantastisk liv i havene. Det har Lene og Claus Topp skildret via et væld af fotos, der ofte er blevet premiere i internationale konkurrencer.

Hjem til dansk hverdag

Borneo-sjælland: Fra 35 plusgrader til minus 10 grader.

Af Per Witt

Efter otte år valgte WWF Danmark at slutte den lokale repræsentation i Koraltrekanten, så samarbejdet med Lene Topp sluttede i sommeren 2010.

- Vi er nu begge omkring 50 år, og indstillet på at skabe os en ny tilværelse i Danmark igen, fortæller Claus Topp.

En 30 fod container blev fyldt med otte års opsparede ejendele, og den er nu landet i Danmark her i begyndelsen af det nye år.

Men allerede midt i november vendte parret hjem til Danmark, hvor de har lejet et hus under godset Giesegaard. De bor nu idyllisk i skovkanten på Unterødvej mellem Ringsted og Køge.

Den papegøje i Danmark der har fløjet længst

Med hjem har de naturligvis taget den

gamle papegøje Jaco, der aldrig nåede at forstå den lokale dialekt, endsige tale den, på Borneo.

Men parret har også taget deres to landsbyhunde Bonsai og Puteh med til Danmark. De er efterhånden kommet sig efter den lange, udmattende rejse. Da de landede, var vinteren netop nået til Danmark.

- Vi kom fra plus 35 grader til minus 5-10 grader. Så det var lidt af en overraskelse for især hundene, der havde været vant til at bo og sove udendørs under vores gamle Borneo-træhus. Nu står den på termotøj og noget underligt hvidt noget udenfor, som de skal forholde sig til, siger Lene Topp med et smil.

Det går nu fint. Hundene tager situationen uden at kny. Jaco ved slet ikke, den kan flyve, så den er derfor heller ikke ude i kulden.

Ekstotiske Danmark

- Efter otte år på den anden side af kloden er det da lidt specielt at være hjemme igen. Nu er Danmark nærmest blevet et eksotisk sted. For et par år siden kørte vi rundt i Danmark i sommerferien, og det var på mange måder lige så stor en oplevelse som

Den ca. 30 år gamle papegøje Jaco har taget flyveturen frem og tilbage til Borneo uden problemer - selvom den næsten er blind. Den har stadig sin svenske dialekt i behold.

at være på Borneo. Det må man sige at vinteren også er lige nu, siger Claus Topp med et smil.

Han er igen begyndt at arbejde i en grafi-

ske verden og Lene Topp skal nu til at tage hul på et nyt kapitel i sit liv. Der arbejdes stadig på, hvad det skal handle om.